

**PROVOCĂRILE ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR LA DISTANȚĂ ÎN REPUBLICA
MOLDOVA**
**THE CHALLENGES OF REMOTE HIGHER EDUCATION IN THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

CZU: 378.018.43(478)

DOI: <https://doi.org/10.53486/isc2023.09>

Georgeta MELNIC,

dr., conf. univ., Academia de Studii Economice din Moldova, melnic.georgeta@ase.md

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3876-5394>

Abstract. În prezentul articol sunt examinate aspectele organizării și desfășurării învățământului superior la distanță în Republica Moldova, care se referă în principal la: caracteristica învățământului superior la distanță, durata studiilor, formele și sursele de finanțare ale învățământului superior la distanță, avantajele și dezavantajele acestuia, descrierea modului de organizare și desfășurare a învățământului superior la distanță în ASEM.

Keywords: învățământ superior la distanță, surse de finanțare ale învățământului superior la distanță, resurse educaționale digitale, echipamente de stocare a resurselor educaționale digitale

JEL Classification: I20, I21, I23

Introducere. Societatea contemporană se află în mijlocul unor transformări rapide și semnificative, cu apariția necontenită a produselor și serviciilor inovatoare, în timp ce cercetările se dezvoltă în mod surprinzător, generând rezultate care păreau utopice cu puțin timp în urmă. În această realitate, în care unicul element constant este schimbarea, sistemul educațional trebuie să se asimileze și să-și ajusteze propunerile pentru a susține tinerii de azi, menținându-și în permanență actualizate scopurile și mijloacele, astfel încât să se adapteze noilor provocări și să furnizeze studenților competențe și unelte de lucru eficiente.

Învățământul la distanță a devenit posibil ca urmare a progresului tehnologic în domeniul informaticii. Această modalitate de educație reprezintă un beneficiu suplimentar acordat celor interesați să-și dezvolte cunoștințele în mod constant. Având la bază materialele multimedia și oferind posibilitatea individului sau a grupurilor de indivizi să-și dezvolte competențele de la propriul lor calculator, învățământul la distanță se evidențiază ca un model contemporan și adaptabil de a face studii. Resursele multimedia pot să îmbine textul cu elemente grafice, materiale video, imagini, sunet și animație. Trebuie subliniat faptul că învățământul la distanță oferă oportunitatea persoanelor active profesional să depășească constrângerile legate de necesitatea prezenței fizice la cursuri și să-și configureze propriile lor căi de studiu.

Conținut. Învățământul superior la distanță constituie un proces de predare-învățare care este organizat de o instituție superioară de învățământ, care furnizează materiale pentru studiu într-o anumită ordine logică, pentru a fi asimilate de studenți în manieră proprie, misiunea acestuia este de a asigura continuitatea pregătirii profesionale de-a lungul întregii vieți active și dezvoltarea competențelor de acțiune a absolvenților învățământului superior la distanță.

Conform Codului Educației din Republica Moldova nr. 152 din 17.07.2014, învățământul superior are drept misiune formarea specialiștilor de înaltă calificare, competitivi pe piața națională și internațională a muncii [1, art.75,2 b] și competențele necesare pot fi obținute prin diferite forme de învățământ: cu frecvență, cu frecvență redusă și la distanță [1, art.78,1 c]. Primele două forme de învățământ sunt cunoscute, însă învățământul la distanță este o nouă provocare pentru Republica Moldova.

COLOCVIU ȘTIINȚIFIC CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ
În memoriam Profesorului Viorel ȚURCANU, ediția II, 17 noiembrie 2023
Învățământul superior contabil: provocări și soluții
Teze

Ministerul Educației și Cercetării din Republica Moldova a validat Regulamentul general referitor la organizarea și desfășurarea învățământului superior la distanță (ISD) în instituțiile de învățământ superior, după o consultare publică și aprobarea sa de către Colegiul Ministerului. Implementarea învățământului superior la distanță permite extinderea și îmbogățirea ofertei de programe educaționale prin intermediul tehnologiilor informaționale și de comunicație, contribuind astfel la asigurarea unei formări continue a specialiștilor din Republica Moldova.

Conform dispozițiilor Regulamentului, instituțiile de învățământ superior acreditate sunt responsabile de implementarea învățământului superior la distanță. Pentru a face acest lucru, ele trebuie să depună cereri de autorizare la Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional [2]. Disciplinele din cadrul învățământului superior la distanță pot fi predate folosind o varietate de metode de instruire, inclusiv cursuri tradiționale, cursuri online, ședințe, sesiuni online, teleconferințe, teste online, autoevaluări pe calculator, precum și alte metode obișnuite de predare. Perioada de studii în învățământul superior la distanță va fi prelungită cu un an în cazul ciclului I (licență) și cu un semestru în cazul ciclului II (master), comparativ cu învățământul tradițional.

Învățământul la distanță atrage în mod deosebit populația activă din punct de vedere profesional, fiind proiectat și adaptat pentru a răspunde exigențelor profesionale, sociale și educaționale exprimate pe piața muncii. Învățământul superior la distanță nu impune restricții de program, locație sau ritm de învățare, oferind posibilități de dezvoltare profesională continuă de-a lungul întregii vieți. Învățământul superior la distanță oferă studenților o modalitate flexibilă de a-și obține studiile necesare, adaptându-se direct la cerințele lor de studii și posibilitățile de angajare. Impactul pozitiv asupra economiei provine din posibilitatea învățământului la distanță de a furniza pe piața muncii profesioniști pregătiți în concordanță cu noile necesități ale societății în evoluție.

Reprezentanții Ministerului Educației consideră că Republica Moldova dispune de condițiile adecvate pentru implementarea cu succes a învățământului la distanță. Multe universități au acumulat o anumită experiență în acest domeniu, având resurse umane cu pregătire inițială în învățământul online și sunt dotate cu infrastructura esențială pentru desfășurarea acestui tip de educație.

În continuare vom prezenta avantajele și dezavantajele educației la distanță, așadar:

Tabelul 1

Avantajele și dezavantajele învățământului la distanță

Avantajele învățământului la distanță	
Posibilitatea de acces oriunde în lume	Orice persoană posedă oportunitatea să aleagă un curs la universitatea visurilor sale, să cunoască alte metode de predare și diverse nuanțe atâta timp... cât este conectat la rețea.
Libertatea și flexibilitatea programului procesului educațional	Fiecare persoană poate în mod independent să-și creeze condițiile și mediul de învățământ confortabil și preferabil, acesta depinde în întregime de student și dorința lui de a obține noi cunoștințe.
Ritmul individual de învățare.	Abordarea individuală, personală în învățământ reprezintă o adevărată salvare pentru oricare student, acesta având posibilitatea să asculte înregistrarea prelegerii de atâtea ori, de câte este necesar sau poate opri înregistrarea pentru a face notițe, astfel are posibilitatea să se axeze independent la teme care îi sunt mai interesante și să omită subiectele care deja le cunoaște destul de bine.
Învățământul la distanță este deschis tuturor	Creșterea numărului studenților care preferă învățământul la distanță se dovedește faptului că această formă de studii este convenabilă nu numai pentru studenți obișnuiți, ci și pentru non-tradiționali – persoane care deja lucrează, femeile însărcinate sau cu un copil mic, persoane în vârstă, etc.
Preț rezonabil	Învățământul la distanță, ca regulă, este destul de accesibil și din punct de vedere financiar. Costul instruirii, desigur, depinde de universitate, dar oricum sumele pot concura cu cele la învățământ de zi sau fără frecvență, având taxe mai mici cu 10-30%.
Dezavantajele învățământului la distanță:	

COLOCVIU ȘTIINȚIFIC CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ
În memoria Profesorului Viorel ȚURCANU, ediția II, 17 noiembrie 2023
Învățământul superior contabil: provocări și soluții
Teze

Lipsa influenței asupra studentului.	În pofida faptului că există avantaje evidente ale învățământului la distanță, acesta este mai potrivit doar pentru studenți responsabili, disciplinați, motivați.
Dependența de acces la rețea.	Un neajuns destul de serios. Accesul permanent la Internet – una dintre cele mai importante condiții pentru studenți care s-au decis să învețe la distanță.
Lipsa comunicării cu profesori și colegi.	Insuficiență de timp și posibilități pentru comunicare cu profesorii și colegii are ca urmare mai puține răspunsuri la întrebări spontane, neajuns de informații suplimentare sau sfaturi practice; lipsa lucrului în echipă, absența altor nuanțe plăcute care sunt specifice învățământului cu prezență fizică.
Lipsa de pregătire practică.	Cursul este prezentat în mare parte sub formă de prelegeri, astfel studenții pot afla despre tot la nivel teoretic, dar nu vor putea să aplice aceste cunoștințe în ateliere sau seminare.

Sursa: *Elaborat de autor în baza datelor din [3]*

Academia de Studii Economice din Moldova (ASEM) a aprobat Regulamentul privind organizarea și desfășurarea învățământului la distanță în ASEM la ședința Senatului ASEM, din 31.03.2021, unde sunt descrise principalele noțiuni, principii, obiective ale organizării și desfășurării învățământului la distanță în ASEM și sursele de finanțare a acestuia, cum ar fi: taxe de studii, surse bugetare prevăzute pentru învățământul la distanță, surse bugetare din fondul de șomaj, surse financiare alocate de agenți economici și destinate învățământului la distanță, mijloace provenite din proiecte internaționale, donații și alte surse de venituri în actele de normative în vigoare [4].

Este necesar de menționat că ASEM dispune de o bază tehnico-materială bogată destinată învățământului la distanță ca: Platforma MOODLE ASEM; software specializat în desfășurarea învățământului la distanță, echipamente de stocare a resurselor educaționale digitale; subdiviziuni didactice, laboratoare, ateliere, centre de stimulare, etc.; mijloace tehnico-materiale: echipament audio/video, tehnică de calcul și alte material specific, prevăzute pentru crearea resurselor educaționale digitale; mijloace de comunicații electronice pentru accesarea cursurilor în format electronic; săli cu calculatoare, etc.

Strategia de dezvoltare a ASEM pentru anii 2023-2027 [5] cuprinde obiectivul general 4.1 ”Reconceptualizarea și diversificarea ofertei educaționale la toate ciclurile de instruire din perspectiva solicitărilor actuale și viitoare ale pieței muncii”, obiectivul specific 4.1.1 ”Consolidarea ofertei educaționale la toate ciclurile de instruire”, care este desfășurat în Planul de acțiuni pentru anul 2023 [6], în cadrul căruia este specificat, în p.4.1.1.4, necesitatea dezvoltării programelor de studii cu forma de învățământ la distanță.

Concluzii. În prezent, învățământul la distanță câștigă din ce în ce mai multă notorietate și interes. Opțiunea de a obține nu doar cunoștințe noi, ci și un titlu universitar, de oriunde din lume, pare a fi extrem de tentantă și captivantă. Astăzi, astfel de oportunități nu numai că sunt disponibile, dar sunt și foarte răspândite și folosite. Învățământul la distanță reprezintă o paradigmă revoluționară pentru indivizii contemporani, care încearcă să integreze toate aspectele vieții lor într-o singură zi, de la comunicare simplă până la progresul în carieră.

Referințe bibliografice

1. Codul Educației al Republicii Moldova nr.152 din 17.07.2014.
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=138917&lang=ro
2. Regulamentul-cadru privind organizarea și desfășurarea învățământului superior la distanță.
https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_474_sin_24.05.2016.pdf
3. <https://studentus.md/educatie/studiu-invatamintul-la-distanța/>
4. Regulamentul privind organizarea și desfășurarea învățământului la distanță în ASEM.
https://ase.md/files/legal/interne/3.18_Regulament_invatamant_la_distanța.pdf
5. Strategia de dezvoltare a ASEM pentru anii 2023-2027.
https://ase.md/files/legal/interne/plan_strategic_2023-27.pdf
6. Planul de acțiuni ASEM pentru anul 2023. https://ase.md/files/legal/interne/Plan_actiuni_2023_r2.pdf